

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра педагогіки і психології управління соціальними системами ім.акад
І.А.Зязюна

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Вченої ради НТУ «ХПІ» Д.Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ

«27» вересня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи педагогіки вищої школи
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ третій (доктор філософії) _____
(освітньо-науковий)

галузь знань _____ всі галузі _____

спеціальність _____ всі спеціальності _____
(шифр і назва)

освітньо-наукова програма _____ всі програми _____

вид дисципліни _____ загальна підготовка _____
(загальна підготовка / професійна підготовка)

форма навчання _____ очна, заочна _____
(очна / заочна)

Харків 2019

ЛИСТ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

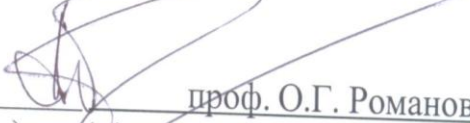
Робоча програма з навчальної дисципліни Основи педагогіки вищої школи
(назва навчальної дисципліни)

Розробники:

професор, д.пед.н., професор Ігнатюк О.А.
(посада, науковий ступінь та вчене звання)(підпис) (ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри
Педагогіки і психології управління соціальними системами
ім.І.А.Зязюна
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «29» серпня 2019 року

Завідувач кафедри ППУСС ім.акад.І.А.Зязюна проф. О.Г. Романовський
(назва кафедри) (підпис) (ініціали та прізвище)

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: мета викладання навчальної дисципліни “**Основи педагогіки вищої школи**” полягає у формуванні в слухачів розуміння і використання новітньої інформації щодо проблем вищої школи, новацій у сфері вищої освіти, питань загальноєвропейської системи гарантій якості освіти, європейської кредитно-трансферно-накопичувальної системи, компетентностей та результатів навчання тих, кого навчають; формування умінь організації навчально-виховного процесу, педагогічного контролю в навчальному процесі підготовки майбутніх конкурентоспроможних фахівців; умінь розробки дидактичних матеріалів та застосування педагогічного тестування, інтерпретації результатів дослідження, їх апробації та впровадження в практику; умінь обирати та застосовувати у навчально-виховному процесі сучасні методики та інноваційні педагогічні технології, знаходити рішення у професії, використовуючи науковий підхід.

Основними завданнями вивчення дисципліни “**Основи педагогіки вищої школи**” є

- формування готовності до науково-педагогічної діяльності за обраним фахом у професійній підготовці майбутніх конкурентоспроможних фахівців;
- формування розуміння проблем вищої професійної освіти та підходів до їх розв’язання;
- формування знань про умови та порядок організації освітнього процесу в вищій школі та здатність організувати навчально-виховний процес;
- розвиток умінь використання сучасних методик та інноваційних педагогічних технологій у професійній підготовці майбутніх конкурентоспроможних фахівців;
- розвиток практично-процесуальних умінь розробки та застосування дидактичних, навчально-методичних, контрольних-вимірювальних матеріалів у професійній підготовці майбутніх конкурентоспроможних фахівців;
- формування готовності до постійного самонавчання, самовиховання і самовдосконалення впродовж усього активного трудового життя

Компетентності:

К3	Здатність і готовність володіти основними інформаційними технологіями, способами та засобами одержання, збереження, обробки інформації (бази експериментальних даних), методологією наукової та педагогічної діяльності, представлення результатів роботи та комунікації із міжнародною спільнотою
К6	Готовність до викладацької діяльності, до організації освітнього процесу у вищій школі. Здатність до ефективного педагогічного спілкування для забезпечення належної якості загальної і професійної підготовки студентів, готовність до розвитку педагогічної майстерності

Програмні результати навчання:

ПР01	Знати та розуміти базові світоглядні та соціокультурні знання, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності
ПР12	ПР10.Вміння займатись викладацькою діяльністю за фахом, розуміє суть педагогічної діяльності, змістовну характеристику організації освітнього процесу у вищій школі та може взяти участь в організації навчального процесу
ПР13	Вміння виступати перед аудиторією: викладати навчальний матеріал, вести дискусію, аргументовано відстоювати свою позицію. Знати як професійно розвивати і вдосконалювати свою педагогічну майстерність

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Попередні дисципліни:	Наступні дисципліни:
Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності	Методика викладання психолого-педагогічних дисциплін у вищій школі
	Загальні питання дидактики
	Інноваційні педагогічні технології навчання та сучасні дидактичні системи
	Педагогічна майстерність науково-педагогічних працівників вищої школи

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(розподіл навчального часу за семестрами та видами навчальних занять)

Семестр	Загальний обсяг (годин) / кредитів ECTS	З них		За видами аудиторних занять (годин)			Індивідуальні завдання аспірантів (КП, КР, РГ, Р, РЕ)	Поточний контроль	Семестровий контроль	
		Аудиторні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття, семінари			Контрольні роботи (кількість робіт)	Залік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
10	60/2	20	40	10		10	Р		+	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загального обсягу складає 30 (%):

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Порядковий №	Види навчальн. Занять (Л; ЛЗ; ПЗ; С, М)	Кількість годин	Номери семестрів, найменування тем і питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу аспірантам	Інформаційно-методичне забезпечення
1	2	3	4	5
			Змістовий модуль № 1 Теоретичні основи освітньої практики у вищій школі	
1	Л	2	Тема 1. Вступ до курсу. Мета, завдання. ПВШ: об'єкт, предмет, функції. Основні категорії. Випереджаючий характер освіти. Роль і місце викладача в підготовці сучасного фахівця технічного профілю. Підходи до формування спеціалістів. Конкурентноздатний спеціаліст, вимоги до нього. Формула успіху сучасного спеціаліста на ринку праці. Питання загальноєвропейської системи гарантій якості освіти, європейської кредитно-трансферно-накопичувальної системи, компетентностей та результатів навчання тих, кого навчають; Загальна характеристика сучасної професійної освіти: моделі, напрями, тенденції. Суспільні тенденції. <i>Освітнє лідерство. Мегатенденції в освіті вищої школи.</i> Закордонний досвід: США, РФ, стран ЕС.	1,3,7,11,12, 13,14,15
2	ПЗ	2	Загальна характеристика сучасної професійної освіти: моделі, напрями, тенденції.	7,11,12,13, 15,32,34,45
3	СРА	6	Питання загальноєвропейської системи гарантій якості освіти, європейської кредитно-трансферно-накопичувальної системи, компетентностей та результатів навчання тих, кого навчають	10,11,13,16, 21,23,28
4	Л	2	Тема 2. Професійно-педагогічна діяльність: її сутність і структура. Етапи. Види Викладач як суб'єкт педагогічної діяльності. Вимоги до викладача. Зміст діяльності викладача у ВШ. Готовність до	4,17,18,20, 21,13,14, 23,24,28

			педагогічної діяльності. Особливості педагогічної діяльності у вищій школі. Етапи педагогічного процесу. Основні види педагогічної діяльності. Психологічна характеристика основних функцій педагога. Сутність і зміст педагогічного процесу.	
5	ПЗ	2	Готовність до педагогічної діяльності	4,10,20,21
6	СРА	6	Мета і закономірності педагогічного процесу	15,17,19,20,21,26
7	Л	2	<p>Тема 3. Теоретичні та методичні основи навчання (дидактика). Предмет і завдання дидактики. Зміст і структура дидактики. Категорії дидактики, їх характеристика: освіта, навчання, викладання, учіння, принципи навчання, закономірності навчання, знання, уміння, навички, форми навчання, технології навчання, дидактична система.</p> <p><i>Зміст освіти як засіб розвитку особистості та формування його культури.</i> Сутність змісту освіти. Теорії і підходи формування змісту освіти. Принципи і критерії відбору змісту освіти. Нормативні документи.</p> <p><i>Сучасні психолого-педагогічні технології як нова освітня парадигма реалізації навчання у ВШ.</i> Класифікація, зміст, характеристика та призначення пед.технологій, їх роль у підготовці фахівців.</p> <p><i>Модель вибору технологій навчання у фаховій ступеневій підготовці фахівців.</i> Пізнавальні можливості студента. Можливості викладача. Мета і завдання навчального процесу, навчальної дисципліни, окремої теми. <i>Активні методи навчання.</i></p>	13,14,17,20,21,23,24,28,39-40,45
8	ПЗ	2	Психолого-педагогічні умови та методи активізації пізнавальної діяльності студентів	20,21,23,24,28,29,44
9	СРА	6	<i>Інновації в освіті. Інновації в педагогіці. Інноваційні методи навчання</i>	20,21,13,14,23,24,28

10	Л	2	<p>Тема 4 Методика підготовки викладача до проведення основних видів занять. Основні форми навчання у ВШ. Ведучі форми традиційного навчання. Ведучі форми традиційного навчання: лекція; семінар; лабораторні і практичні заняття, практика, курсові та дипломні роботи. Методика підготовки викладача до проведення основних видів занять. Основні недоліки традиційного навчання.. Методика та технологія підготовки до лекцій. Етапи та зміст роботи: попередня, розробка змісту лекцій, підготовка як по публічного виступу, правила композиційної побудови лекції. Типи проблемних задач і педагогічних ситуацій. Формування навичок публічних виступів. Навчання у великих групах. Проблемні ситуації, що виникають на лекціях.</p>	16,19,25,26, 30,31,42,49
11	ПЗ	2	Формування готовності майбутнього викладача до науково-педагогічної діяльності у ВШ	19,20,21,26, 27
12	СРА	12	Професійна компетентність, педагогічна майстерність, професійна культура: їх структура та співвідношення понять	3,7, 20,21
13	Л	2	<p>Тема 5. Педагогічна взаємодія учасників навчального процесу ВШ. Сутність, основні форми і методи педагогічної взаємодії суб'єктів освітнього процесу; шляхи організації контролю навчальної діяльності в умовах співробітництва суб'єктів освітнього процесу. Зміст понять «педагогічна взаємодія», «навчальна взаємодія», «навчальне співробітництво», «педагогічне спілкування», «педагогічна комунікація». Сутність, основні форми і методи пед. взаємодії учасників процесу. Поняття спілкування. Спілкування в педагогічній діяльності. Функції спілкування. Стили педагогічного спілкування. Поняття</p>	8,13,14, 25,26,30

			бар'єрів у процесі педагогічного спілкування. <i>Закономірності процесу виховання.</i>	
14	ПЗ	2	Шляхи організації контролю навчальної діяльності в умовах співробітництва суб'єктів освітнього процесу	2,8,9,17,19,21,22,28,32,38,40
15	СРА	10	Педагогічні умови реалізації принципів виховання в діяльності викладача.	3,7,20,26
16			Захист ІДЗ	
			Залік	
Усього		60		

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу	8
2	Підготовка до практичних(лабораторних, семінарських)занять	8
3	Самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на лекційних заняттях	10
4	Виконання індивідуального завдання:	14
5	Інші види самостійної роботи	
	Разом	40

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Для слухачів третього (освітньо-наукового) рівня доктора філософії усіх спеціальностей очної та заочно форми навчання пропонується виконати завдання, яке складається з двох частин:

1 –а частина - підготовка до виступу на тему із списку, наведеного нижче. Вибір здійснюється у довільному порядку. Вимоги: виступ на 3-5 хвилин, презентація матеріалів (до 10 слайдів), розкрити актуальність обраної теми, її значущість). Мати роздруковку виступу: формат А4, обсяг - 4 сторінки, інтервал - 1,5; шрифт – times new roman 14, поля - верх, низ, зліва -2, право -1

2-а частина – Підготувати та провести практичне заняття за вашою спеціальністю на кафедрі де Ви є аспірантом. Тему заняття, форми, методи, які маєте застосувати узгодити на кафедрі. Одержати відгук на проведене заняття від керівництва кафедри Підготувати **звіт** щодо виконання другої частини завдання. В ньому визначити і схарактеризувати зміст та сутність педагогічних технологій, які застосовуються у професійній підготовці фахівців за вашою спеціальністю на кафедрі де Ви є аспірантом.

Вимоги: формат А4, обсяг – 6-8 сторінок, інтервал -1,5; шрифт – times new roman 14, поля - верх, низ, зліва -2, право -1

Структура звіту:

- розкрийте педагогічні технології, які застосовуються у професійній підготовці фахівців вашої спеціальності;
- вказати переваги їх застосування у професійній підготовці фахівців вашого профілю;
- вказати тему заняття, його мету, які завдання було розв'язано під час проведення заняття,
- які форми та методи було використано під час проведення заняття,
- наведіть оцінку проведеного заняття: особисту, студентів, керівництва.
- Вкажіть, чи все вдалося виконати, якими можуть бути шляхи підвищення ефективності Вашої педагогічної діяльності.

Оформлення тексту:

- розмір сторінки – А4,
- шрифт – Times New Roman, 14,
- міжрядковий інтервал (1–1,5),
- поля з усіх боків – 2 см.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

1. Аналіз сутності понять «педагогіка» і «педагогіка вищої школи».
2. Визначення та характеристика об'єкту, предмету педагогіки вищої школи.
3. Аналіз функції педагогіки вищої школи як науки.
4. Загальна характеристика основних категорій педагогіки.
5. Сутність поняття «педагогічна система».
6. Характеристику системи вищої освіти в Україні.
7. Характеристику основних типів вищих навчальних закладів в Україні та особливості їх функціонування за умов сьогодення.
8. Університетська система освіти: інноваційна місія.
9. Якість університетської освіти.
10. Міжнародні стандарти оцінки стану розвитку системи освіти країни.
11. Зміст нової освітньої парадигми.
12. Основна мета вищої освіти.
13. Сутність культурної парадигми вищої освіти.
14. Характеристика випускника вищої школи.
15. Педагогічний процес як динамічна система.
16. Характеристика компонентів педагогічного процесу.
17. Закономірності педагогічного процесу у вищій школі.
18. Закономірність розвитку особистості у педагогічному процесі.
19. Мотиви та стимулятори навчально-виховної діяльності.
20. Закономірність єдності чуттєвого, логічного і практики в педагогічному процесі.
21. Закономірність єдності педагогічної і пізнавальної діяльності діяльності у педагогічному процесі.
22. Педагогічний процес як розвиваюча взаємодія між педагогами і вихованцями.
23. Принципи педагогічного процесу у вищій школі.
24. Ознаки суб'єктності педагогічного процесу у вищій школі.
25. Студент як суб'єкт педагогічного процесу.
26. Соціально – психологічний розвиток студента: особливості юнацького віку.
27. Характеристика студентського періоду життя людини.
28. Навчання у ЗВО як один із визначальних факторів соціалізації особистості студента.
29. Соціально – психологічний портрет сучасного студента.
30. Умови успішної адаптації студента до навчання у ЗВО.
31. Розвиток студента – це насамперед саморозвиток, самовиховання.
32. Сутність педагогічної діяльності.
33. Аналіз співвідношення понять «професійна спрямованість», «готовність до педагогічної діяльності», «придатність до педагогічної діяльності».
34. Характеристика структури педагогічної діяльності.
35. Функції педагогічної діяльності.

36. Характеристика компонентів педагогічної діяльності.
37. Характерні особливості діяльності педагогів вищої школи.
38. Зміст педагогічної діяльності педагога вищої школи.
39. Сутність і роль професійної культури педагога.
40. Особливості педагогічної культури викладача вищої школи.
41. Значення традицій наукових шкіл у системі педагогічної культури.
42. Місце педагогічної культури в загальній структурі професійної компетентності викладача.
43. Педагогічна майстерність як визначальна характеристика якості професійної діяльності викладача.
44. Аналіз співвідношення понять: “професійна компетенція”, “педагогічна майстерність викладача”, “педагогічний такт”.
45. Загальна структура професійної діяльності педагога вищої школи.
46. Психологічна спрямованість на педагогічну діяльність (на прикладі Вш)
47. Професійно важливі для педагогічної діяльності особистісні якості і психологічні характеристики
48. Погляди В.О. Сухомлинського на педагогічну культуру
49. Зміст вимог до викладачів і завідувачів кафедр у контексті формування загальної і професійної педагогічної культури колективу.
50. Зміст внутрішньої потреби особистості в самоосвіті.
51. Самонавчання: сутність, необхідність, навички.
52. Сутність педагогічної майстерності викладача вищої школи.
53. Педагогічне спілкування в системі професійної культури викладача.
54. Сутність педагогічного мистецтва.
55. Сутність і завдання педагогічного впливу.
56. Сутність педагогічного співробітництва.
57. Соціальна компетентність майбутніх фахівців: зміст навичків командної роботи.
58. Шляхи активізації пізнавальної діяльності студентів.
59. Культура педагогічного контролю: педагогічний контроль, діагностика, оцінка знань.
60. Сутність і значення культури педагогічного контролю та його виховна роль в системі вищої освіти.
61. Психолого-педагогічні техніки в культурі впливу.
62. Зміст поняття “педагогічна взаємодія у сфері вищої освіти”.
63. Логіко-методологічна компетентність викладача як умова формування розуміння студентами навчального матеріалу.
64. Структура і зміст відповідальності випускника ВНЗ як особистості.
65. Сутність педагогічних технологій навчання соціальної відповідальності студентів на прикладі своїх спеціальностей
66. Основні форми навчання у вищій школі: класифікація та характеристика.
67. Аналіз основних функцій та вимог до лекції.
68. Лекції: основні види та особливості їх структури, критерії ефективності.
69. Методика і технологія підготовки лекції.
70. Семінарські заняття: сутність, мета, завдання, типи.

71. Дайте визначення лабораторного заняття як форми організації навчання.
72. Мета і завдання практичного заняття (на прикладі спеціальності)
- 73.. Організація ефективної навчально – пізнавальної діяльності студентів на практичному занятті (на прикладі спеціальності).
74. Особливості створення освітнього середовища у ВНЗ.
75. Методи навчання: класифікація та умови їх ефективного використання.
76. Інновації в освіті.
77. Сутність поняття «інновація в педагогіці».
78. Критерії педагогічних інновацій.
79. Співвідношення понять «новація» та «інновація».
80. Характеристика традиційних та інноваційних методів навчання.
81. Сутність поняття «технологія» в педагогіці.
82. Переваги та недоліки традиційних технологій навчання.
83. Переваги та недоліки інноваційних технологій навчання.
84. Види і форми самостійної роботи студентів: характеристика і призначення.
85. Методи і прийоми мотивації та активізації самостійної навчально – пізнавальної діяльності студентів.
86. Особливості контролю у вищій школі.
87. Основні методи науково – педагогічного дослідження навчально – виховного процесу, діяльності викладача і студента.
88. Професійно обумовлені вимоги до особистості викладача.
89. Особливості педагогічної творчості.
90. Умови та шляхи формування іміджу викладача.
91. Особливості педагогічної майстерності викладача вищої школи.
92. Критерії майстерності педагога.
93. Педагогічна техніка: сутність, компоненти її складу.
94. Способи та умови формування педагогічної техніки.
95. Особливості формування педагогічної культури викладача.
96. Особливості педагогічного спілкування.
97. Причини виникнення бар'єрів на шляху до ефективного педагогічного спілкування та шляхи їх подолання.
98. Мета, зміст, умови виховання студентської молоді як організації опосередкованого педагогічного впливу через «виховне» середовище, взаємодію викладача і студента.
99. Психолого – педагогічні проблеми впливу на розвиток та виховання студентів.
100. Ознаки та особливості студентської групи.
101. Інноваційні комунікативні технології в роботі куратора академгрупи.
102. Аналіз конфліктів у педагогічній взаємодії та шляхи їх запобігання і вирішення.
103. Особливості оцінювання в педагогіці.
104. Методи та інструментарій оцінювання навчальних досягнень студентів.
105. Сутність моніторингу та його особливості в освіті.
106. Технології педагогічного моніторингу.
107. Стратегії забезпечення якості вищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекція – інформативно-доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу.

Метод лекції передбачає ознайомлення аспірантів з її планом, що допомагає стежити за послідовністю викладу матеріалу. Важливо навчити аспірантів конспектувати зміст лекції, виділяючи в ній головне. Це розвиває пам'ять, сприйняття, волю, вміння слухати, увагу, культуру мови.

При проведенні лекційних занять *методи готових знань* (коли аспіранти пасивно сприймають подану викладачем інформацію, запам'ятовують, а в разі необхідності відтворюють її) поєднуються з *дослідницьким методом* (який передбачає активну самостійну роботу аспірантів при засвоєнні знань: аналіз явищ, формулювання проблеми, висунення і перевірка гіпотез, самостійне формулювання висновків).

На початковому етапі вивчення нової інформації на лекціях переважає *пояснювально-ілюстративний* (інформаційно-рецептивний) метод, при якому викладач організує сприймання та усвідомлення аспірантами інформації, а учні здійснюють сприймання, осмислення і запам'ятовування її.

На певному етапі, коли викладач відчуває готовність аспірантів до інших методів навчально-пізнавальної діяльності, використовуються більш прогресивні методи:

- *репродуктивний*: викладач дає завдання, у процесі виконання якого аспіранти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;
- *проблемного виконання*: викладач формулює проблему і вирішує її, аспіранти стежать за ходом творчого пошуку (аспірантам подається своєрідний еталон творчого мислення);
- *частково-пошуковий* (евристичний): викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють аспіранти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності аспірантів);
- *дослідницький*: викладач ставить перед аспірантами проблему, і аспіранти вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації.

У викладанні лекційного матеріалу переважає *пояснювальний метод*, при якому викладач не тільки повідомляє певні факти, але й пояснює їх, домагаючись осмислення, засвоєння аспірантами.

При наявності наочного матеріалу за темою лекції (відеофільми, презентації, зразки виробів, лабораторні дослідницькі установки) використовується *інструктивно-практичний метод* викладання, при якому викладач інструктує учнів не тільки словесними, але й наочними або практичними способами, як виконувати певні практичні дії.

На відміну від лекційних занять, виконання індивідуального завдання потребує від аспіранта дещо інших навичок, тому для нього використовується *спонукальний метод навчання*, коли викладач ставить перед аспірантами проблемні

питання і завдання, організовуючи їх самостійну діяльність. Аспіранти при цьому, у свою чергу, самостійно здобувають і засвоюють нові знання в основному без допомоги викладача.

Методи навчання включають набуття знань, формування умінь і навичок, використання знань, творчу діяльність, закріплення та перевірку знань, умінь і навичок. Метод подання інформації аспірантові в ході його пізнавальної діяльності реалізовано через:

1. пояснювально-ілюстративний - для передачі великого масиву інформації. Аспіранти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури та сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки. Лекція передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку, і об'єднані загальною темою. Пояснення - метод навчання, який передбачає розкриття сутності певного явища, процесу, закону і ґрунтується на логічному мисленні з використанням попереднього досвіду аспірантів;

2. пошуковий - процес мислення поетапно направляєється й контролюється викладачем або самими учнями на основі роботи над навчальними посібниками, що дозволяє активізувати мислення, викликати зацікавленість до пізнання;

3. дослідницький - аспіранти самостійно вивчають літературу, джерела.

Отже, методами навчання у викладанні навчальної дисципліни «Моніторинг та педагогічний контроль в системі освіти» є:

- словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з книгою)
- наочні (ілюстрація практичними прикладами)
- практичні (практичні вправи).

Активні методи навчання, які застосовуються: дискусія, мозковий штурм, проблемні методи, метод конкретних практичних ситуацій, ділові та рольові ігри.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль реалізується у формі опитування, проведення контрольної роботи, виконання індивідуального завдання.

Контроль складової робочої програми, яка освоюється під час самостійної роботи аспіранта, проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів, виступу на заняттях;
- з індивідуальних завдань – шляхом оцінювання реферату та виступу на конференції за обраною темою.

Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку (з оцінкою за 100-бальною шкалою) в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом та графіком навчального процесу.

Семестровий контроль проводиться в усній формі за контрольними завданнями або шляхом тестування з використанням технічних засобів.

Результати поточного контролю (поточна успішність) можуть враховуватись як допоміжна інформація для виставлення підсумкової оцінки.

Формою контролю з дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» визначено залік. Умовами його складання є: активна робота аспіранта під час

занять, знання теоретичних положень курсу, а також уміння знаходити раціональні рішення в навчальних проблемних ситуаціях.

Методами контролю у викладанні навчальної дисципліни є: усний та письмовий контроль.

Отже, поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, тестів, виконання індивідуальних завдань, проведення контрольних робіт.

Контроль складової робочої програми, яка освоюється під час самостійної роботи аспіранта, проводиться:

.з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;

.з практичних занять – за допомогою перевірки виконаних завдань, реферату за обраною темою.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену відповідно до навчального плану в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом.

Семестровий контроль може проводитися в усній формі по білетах або в письмовій формі за контрольними завданнями.

Результати поточного контролю враховуються як допоміжна інформація для виставлення оцінки з даної дисципліни.

Аспірант вважається допущеним до семестрового заліку з навчальної дисципліни за умови повного відпрацювання усіх практичних занять, передбачених навчальною програмою з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ АСПІРАНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)

Поточне тестування та самостійна робота					ІЗ	Підсумковий залік	Сума
Змістовий модуль 1					20	20	100
T1	T2	T3	T4	T5			
12	12	12	12	12			

T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів.

Розподіл балів за теми змістових модулів:

Відвідування лекційних занять та робота аспіранта на лекції – 4 бали,

Робота на практичних заняттях – 4 бали,

Виконання завдань для самостійної роботи – 4 бали.

Усього – 12 балів за кожною темою.

Оцінювання індивідуального завдання (складання тестового завдання)* входить до ЗМ1.

Зміст тексту	технологічна частина	Захист роботи	Сума
до 5	до 10	до 5	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Програма, методичні вказівки та контрольні завдання з дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» для здобувачів освітньо-наукового рівня «доктора філософії» усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / уклад. О. Г. Романовський, О. А. Ігнатюк. – Х. : НТУ «ХП», 2016. – 36 с.

2. Романовський А.Г., Гура Т.В., Ігнатюк О.А., Моргунова Н.С., Резван О.А. Психологія: практикум. – Харків: Издательство "Точка", 2014. Обсяг 184 с./ 38 с. (навчальний посібник, затверджений вченою радою НТУ "ХП").

3. Розвиток лідерського потенціалу національної гуманітарно-технічної еліти: монографія / Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Гура Т.В., Ігнатюк О.А., Резник С.М., Мовчан Я.О./за загальною редакцією О.Г.Романовський та О.С.Пonomарьов. – Харків: НТУ "ХП", ФОП Мезина В.В., 2017. Обсяг 292 с./32 с., (монографія, затверджена вченою радою НТУ "ХП").

4. Романовський О.Г., Ігнатюк О.А., Серета Н.В. Особливості формування основ педагогічної майстерності здобувачів освітньо-наукового рівня «доктор філософії» на засадах міждисциплінарного підходу і концепції Педагогіки добра академіка І.А.Зязюна/ Романовський О.Г., Ігнатюк О.А., Серета Н.В.. // «Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія». - Харків: НТУ "ХП", 2018. - №4. – С.3-15 (фахове наукове видання України).

5. Ігнатюк О. Моделивання викладання педагогічних дисциплін у процесі підготовки майбутніх докторів філософії в умовах технічного університету // Адаптивне управління: теорія і практика: серія Педагогіка № 6(11), 2019. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [https://adaptive.org.ua/завантажити_Збірник_Педагогіка_№_6\(11\),_2019._\(електронне_наукове_фахове_видання_України\)](https://adaptive.org.ua/завантажити_Збірник_Педагогіка_№_6(11),_2019._(електронне_наукове_фахове_видання_України))

6. Ігнатюк О.А. Інтеграція форм, методів і умов формування педагогічної техніки як складової майстерності викладача у процесі підготовки докторів філософії в умовах технічного університету // Модифікація та наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій: II Міжнарод. наук.-практ. конф.: м.Київ, 25-26 січня 2019/ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-практичний центр прикладної інформатики НАН України: збірник наук.праць. – Київ: ГО «Інститут інноваційної освіти», 2019. – С.34-37.

7. Ігнатюк О.А. Характеристика результатів навчання та викладання дисципліни «Основи педагогіки вищої школи» майбутнім докторам філософії в умовах технічного університету // Інноваційні програми, проекти в психології, педагогіці і освіті: Міжнарод. наук.-практ. конф.: м.Одеса, 15-16 березня 2019/ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-практичний центр прикладної інформатики НАН України: збірник наук.праць. – Одеса: ГО «Інститут інноваційної освіти», 2019. – С.49-50

8. Ігнатюк О.А. Формування готовності до педагогічної діяльності аспірантів технічного університету як складова завдань Центру сучасних педагогічних технологій / Ігнатюк О.А. // «Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія». - Харків: НТУ «ХПІ», 2013. - №3. – С.77-84 (фахове наукове видання України).

9. Ігнатюк О.А. Реалізація положень контекстного навчання при вивченні курсу «Основи педагогіки вищої школи» аспірантами технічного університету / Ігнатюк О.А. // Сучасні педагогічні технології в освіті: збірник науково-методичних праць. – Харків: НТУ «ХПІ», 2012. – С. 87-93

10. Ігнатюк О.А. Зміст і структура поняття «педагогічна майстерність» у вимірах науковців та майбутніх докторів філософії економічних та інженерно-технічних спеціальностей // Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації: Міжнарод. наук. інтернет-конф.: м.Переяслав-Хмельницький, 28 листопада 2018 р.: збірник наук.праць. – ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди», 2018. Вип.41.С. 311-313. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://confscientific.webnode.com.ua/завантажити_Збірник_№41.pdf

Інформаційні ресурси

1. <http://library.kpi.kharkov.ua/>

2. <http://web.kpi.kharkov.ua/>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова: (див.методичне забезпечення) а також

11. Закон України «Про вищу освіту» – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
12. Національний освітній глосарій: вища освіта. 2-е вид, переробл.і доп. За ред В.Г.Кременя.К.:ТОВ «Видавний дім «Плеяди», 2014. 100с. Режим доступу: https://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office-3.pdf
- 13 Рашкевич Ю.М., Таланова Ж.В.Європейська кредитно-трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / переклад з англ.; За ред. проф. Ю.М.Рашкевича и доц. Ж.Б.Таланової, Рекомендовано МОНУ як методичні матеріали для працівників ВНЗ.- Львів:Вид-во Львівської Політехніки,2015.- 106 с. (електроний ресурс)
14. Захарченко В.М., Луговий В.І., Рашкевич Ю.М., Таланова Ж.В.,за ред.Кремня В.Г. Розроблення освітніх програм: Методичні вказівки. - Київ: ДП «НВЧ Пріоритети», 2014 р. – 120с. (електроний ресурс)
15. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л.Л. Основи педагогіки вищої школи: навчальний посібник/ Л.Л.Товажнянський, О.Г. Романовський,В.В. Бондаренко О.С.Пономарьов,З.О. Черваньова. – Харків: НТУ «ХП»,2005 р. –600 с.
16. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л.Л. Педагогіка управління:навчальний посібник/ / Л.Л.Товажнянський, О.Г. Романовський, О.С.Пономарьов,З.О. Черваньова. – Харків: НТУ «ХП»,2003 р. –408 с.
17. Енциклопедія освіти / Акад. пед. Наук України; головний ред. В. Г. Кремень. - К.:Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
18. Педагогічна майстерність: підручник / [І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна]. – К. : Вища школа, 1997. – 349 с.
19. Козловська І. М. Дидактика в контексті інтегративного навчання : навч.-метод. посіб. / І. М. Козловська. – Л. : НМЦ КПО, 1999. – 48 с.
20. Левківський М. В. Історія педагогіки : підруч. / М. В. Левківський. – К. : Центр навч. літ-ри, 2003. – 360 с.
21. Лозниця В. С. Психологія і педагогіка: Основні положення : навч. посіб. для самостійного вивчення дисциплін / В. С. Лозниця. – К. : ЕксОб, 2000. – 304 с.
22. Любар О. О. Історія української школи і педагогіки : навч. пос. / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко. – К. : Знання, 2006. – 447 с.
23. Морозов А. В. Креативность преподавателя высшей школы : монография / А. В. Морозов, Д. В. Чернилевский. – М. : Академ. Проект, 2004. – 560 с.
24. Сисоєва С. О. Психологія та педагогіка : підручник / С. О. Сисоєва, Т. В. Поясок – К. : Міленіум, 2005. – 520 с.
25. Психология и этика делового общения : учебник для вузов / В. Ю. Дорошенко, Л. И. Зотова, В. Н. Лавриненко и др.; под. ред. проф. В. Н. Лавриненко. – 2-е изд, доп. – М. : Культура и спорт, ЮНИТИ, 1997. – 279 с.
26. Тодорцева Ю. В. Педагогіка толерантності : навч. посіб. / Ю. В. Тодорцева. – К. : Либідь, 2004. – 90 с.

Допоміжна

27. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності: навчальний посібник / О.І. Гура. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005 р. – 224 с.
28. Романовський О.Г. Зміст і сутність педагогічної діяльності: навчальний посібник / О.Г. Романовський, О.С. Пономарьов, С.М. Пазинич, З.О. Черваньова, В.В. Гайворонська. – Харків: НТУ «ХПІ», 2007 р. – 226 с.
29. Басова Н. В. Педагогика и практическая психология / Н. В. Басова. – Рн/Д. : Феникс, 2000. – 416 с.
30. Бершадская Е. А. Диагностика исходного состояния знаний студентов технических вузов о научных методах познания / Е. А. Бершадская // Педагогические технологии. – 2008. – № 2. – С. 21–34.
31. Беспалько В. П. О критериях качества подготовки специалистов / В. П. Беспалько // Весник высшей школы. – 1988. – № 1. – С. 3–9.
32. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: монографія / В. Ю. Биков. – К. : Атіка, 2008. – 684 с. – с іл.
33. Бондар В. І. Оптимізація процесу навчання / В. І. Бондар // Дидактика. – К. : МАУП, 2005. – 163 с.
34. Бондарчук О. І. Критерії і показники якості навчальної діяльності / О. І. Бондарчук, Г. В. Єльнікова // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 434–435.
35. Бордовская Н. В. Педагогика : учебник [для вузов] / Н. В. Бор-довская, А. А. Реан. – С.Пб. : Питер, 2001. – 304 с.
36. Воловик П. М. Теорія імовірності і математична статистика в педагогіці / П. М. Воловик. – К. : Видавництво «Радянська школа», 1969. – 223 с.
37. Воловик П. М. Проблеми порівняння ефективності різних форм і методів навчання та виховання / П. М. Воловик // Неперервна професійна освіта: теорія і практика : науково-методичний журнал. – К. : Віпол, 2001. – Вип. 2. – С. 93–102.
38. Воловик П. М. Проблеми порівняння результатів педагогічних експериментів / П. М. Воловик // Неперервна професійна освіта: теорія і практика : науково-методичний журнал. – К. : Віпол, 2002. – Вип. 1. – С. 121–127.
39. Воловик П. М. Педагогічна технологія оцінювання ефективності нових методів (методик) навчання / П. М. Воловик // Педагогічний процес: теорія і практика : збірник наукових праць. – К. : ЕКМО, 2003. – Вип. 1. – С. 54–66.
40. Воловик П. М. Педагогічна технологія оцінювання ефективності нових методів навчання і виховання за допомогою непараметричних критеріїв / П. М. Воловик // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – К. : Віпол, 2004. – Вип. 2. – С. 8–20.
41. Сидоренко Е. В. Методы математической обработки в психологии. – С.Пб. : ООО «Речь», 2001. – 350 с.
42. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям / С. У. Гончаренко. – К. : АПН України, 1995. – 45 с.

43. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
44. Гурье Л. Методологическая подготовка в технологическом университете / Л. Гурье // Высшее образование в России. – 2004. – № 2. – С. 66–70.
45. Єльнікова Г. В. Критерії якості педагогічної діяльності / Г. В. Єльнікова // Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 435–436.
46. *Ігнатюк О. А.* Формування готовності майбутнього інженера до професійного самовдосконалення: теорія і практика: [монографія] / О.А. Ігнатюк. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2009. – 432 с.
47. Образцов П. И. Методы и методология психолого-педагогического исследования : учеб. пособ. / П. И. Образцов. – С.Пб. : Питер, 2004. – 268 с.
48. Пидкасистый П. И. Психолого-дидактический справочник преподавателя высшей школы / П. И. Пидкасистый, Л. М. Фридман, М. Г. Гарунов. – М. : Педагогическое общество России, 1999. – 354 с.
49. Психология и педагогика : учеб. пособ. / [под ред. А. А. Бодалева, В. И. Жукова, Л. Г. Лаптева, В. А. Сластенина]. – М. : Изд-во Ин-та Психотерапии, 2002. – 585 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»
2. Бібліотека кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами
3. Мережа Інтернет